

**Abstrakt:**

V této práci se věnuji teorii idejí a pojmů francouzského filosofa Henriho Bergsona. Ten své pojetí rozpracovává především v rámci třetí kapitoly knihy *Hmota a paměť*. Činí tak v duchu hlavních tezí knihy týkajících se vnímání, paměti a činnosti, kterým bude potřeba také předem porozumět. Bergson se v této souvislosti vymezuje vůči dvěma tradičním filosofickým přístupům k této problematice, konceptualismu i nominalismu, jelikož pociťuje, že soudobé psychologické teorie přejaly jejich pojmový aparát, který ale neodpovídá skutečnosti. Obě tyto nauky podle Bergsona nesprávně pojmají vnímání jako registraci individuálních předmětů, zatímco abstrakce a zobecňování mají být zajištěny až následně na rovině intelektu. Podle Bergsona je však zobecňování přítomné již v typičnosti instinktivních reakcí těla na různé vnější podněty. Mimoto díky paměti a schopnosti reflexe se pociťovaná typičnost reakcí může prostřednictvím pohybu ducha nabýt obecnost, a proměnit se tak v obecnou ideu. Dále uvidíme, že zatímco obecné ideje vznikají v rámci tohoto mechanismu primárně za účelem praxe, existuje mnoho sekundárních idejí, které Bergson označuje termínem „pojmy“ a které je lidský intelekt schopen utvářet svévolně.